

Zitting 1978–1979

14 824

Wijziging van enige bepalingen betreffende de adoptie in het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Nr. 11

AMENDEMENT VAN HET LID KORTE-VAN HEMEL

Ontvangen 16 maart 1979

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In **artikel II** wordt na onderdeel A een **nieuw onderdeel AA** ingevoegd, luidende:

AA. In artikel 972, zesde lid, wordt de eerste zin gelezen: Strekt het verzoek tot adoptie van een wettig kind en is een ouder overleden, dan doet de rechtbank ieder der ouders van de overleden ouder of – indien deze overleden is dan wel zich niet kan of wil verklaren – in plaats van deze zo mogelijk een andere naaste bloed- of aanverwant van de overleden ouder ten verhoor oproepen.

Aan het slot van het zesde lid worden drie nieuwe zinnen toegevoegd, luidende:

Een in dit artikel bedoelde bloed- of aanverwant is bevoegd – mits vóór de dag van behandeling van het verzoek ter terechtzitting – zijn mening over het verzoek schriftelijk aan de rechtbank kenbaar te maken. In de oproeping ten verhoor wordt op deze bevoegdheid gewezen. Verblijft de bloed- of aanverwant in Nederland, doch is hij buiten staat zich naar de rechtbank te begeben, dan kan het verhoor ook te zijner verblijfplaats geschieden door een daartoe aangewezen lid van de rechtbank, door de griffier vergezeld.

Toelichting

Voor het geval dat de adoptie wordt verzocht door een eigen ouder van het wettige kind en diens stiefouder, en de andere eigen ouder van het kind is overleden, kent het ontwerp geen vetorecht (absoluut of suspensief) toe aan bloed- en aanverwanten van de overleden ouder.

Dit uitgangspunt wordt in beginsel juist geacht. Gelet op de tamelijk ingrijpende gevolgen van de adoptie-verbreking van familierechtelijke betrekkingen tussen het kind en diens bloed- en aanverwanten – heeft de wetgever destijds terecht voor het geval van adoptie van een wettig kind, dat hele of halve wees is, imperatief het verhoor voorgeschreven van zo mogelijk twee der naaste bloed- of aanverwanten van een ouder die overleden is (artikel 972, zesde lid eerste zin Rv.)

Het amendement beoogt het begrip «naaste bloedverwanten van de overleden ouder» nader te concretiseren: in geval van adoptie van een wettig kind wiens ouder is overleden, dienen in de eerste plaats de naaste bloed-

verwanten in de opgaande lijn, dus de ouders van die overleden ouder, door de rechtbank op het verzoek te worden gehoord. Zij zijn het die in de eerste plaats in aanmerking komen om hun mening aan de rechter te geven over het verzoek tot adoptie en de consequenties daarvan, waaronder vooral het overgaan van het kind uit hun familie naar een andere familie.

Zulks geldt voor de in het ontwerp voorgestelde mogelijkheid van adoptie van de halve wees door diens eigen ouder en stiefouder, doch evenzeer voor de overige gevallen van adoptie van halve wezen die wettig kind zijn, en zeker voor de volle «wettige» wezen.

Het standpunt van de Commissie Wiarda, dat aan bloed- en aanverwanten als zodanig geen rechten of bevoegdheden op het terrein van de jeugdbescherming dienen te worden verleend (rapport «Jeugdbeschermingsrecht», blz. 124) moet te weinig genuanceerd worden geoordeeld. Het is wellicht aanvaardbaar, indien het gezin nog intact is; het kind bezit de ouder(s) die de wet hem toekent nog. Het is niet aanvaardbaar juist indien één of beide ouders zijn overleden.

De in het amendement voorgestelde redactie van de eerste zin van het zesde lid van artikel 972 Rv. wijzigt in zoverre het bestaande voorschrift, dat thans in de eerste plaats de ouders van de overleden ouder van een wettig kind ten verhoor moeten worden opgeroepen. Is een van hen of zijn zij beide overleden, dan dient de rechtbank in plaats van de overledene een andere naaste bloed- of aanverwant van de overleden ouder van het wettige kind ten verhoor op te roepen. De redactie beperkt – gelet op andere gewenst geachte bevoegdheden van de bloed- of aanverwanten van de overleden ouder van het wettige kind – te weten recht van verzet en van hoger beroep – in de eerste zin van het zesde lid het aantal *verplicht* op te roepen personen in ieder geval tot twee.

De drie nieuwe aan het artikellid toe te voegen zinnen beogen een uitzondering te geven op de huidige regel van artikel 972, zesde lid, derde zin Rv., krachtens welke het verhoor ter terechtzitting moet geschieden. Het kan zijn, dat een bloed- of aanverwant – van de overleden ouder van het wettige kind, van de adoptanten, of van het kind – zonder meer met toewijzing van het verzoek kan instemmen. In zo'n geval zal zijn gang naar de rechtbank voor verhoor ter terechtzitting weinig zinvol zijn en moet toch met een schriftelijke mededeling door hem van zijn opinie kunnen worden volstaan.

De nieuw in te voegen derde zin van artikel 972, zesde lid Rv., is ontleend aan artikel 885, tweede lid, Rv. Het voorschrift kan goede diensten bewijzen, bijvoorbeeld als het gaat om bejaarde bloed- of aanverwanten, die niet in staat zijn om zich naar de rechtbank te begeven, noch ook om hun standpunt schriftelijk kenbaar te maken.

Korte-van Hemel